

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR.
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Bérmintelen levelek csak ismert kasszától fogadtatnak el.
Kiszárol nem adtna vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyitásban minden garmondor díja 20 kr.

HÍRDETSÉSI DÍJ:
hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes szó után 1 kr.
Azonnali költség 20 kr.
Kiemelt díjazottak a körzetben állított hirdetésekért termékek szerint minden 10 centiméter után 3 kr. számítanak.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtunk.
Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Parnón.

1891. október 14.

A vármegyei gazdasági egyesületnek harmadik tagú küldöttsége, élén parnói Molnár István ömeltóságával, ma jött Parnón a grófi kastélyban, hogy a fiúnak Andrassy Géza grófnak, átadja azt a részvénytulajdonosokat, melylyel az atyának, Andrassy Manó grófnak elhunytá föltt érzett fájdalmát kívánta tolmácsolni az egyesület.

Élénk emlékezetünkben élnek azok a fájdalmas viszonyok és körülmények, miknek véletlen összetalálkozása újabb gyászt hozott az Andrassyak főúri családjára, érzékeny csapást mért a Zemplénvármegyei gazdasági egyesületre. Maga a főúri család legidősebb tagját és hön szeretett alakját siratta el, — mi, akik az ő zászlaja alatt sereglettünk a tettek mezejére, az egyesület vezérét, tiszteletlő övezett elnökét vesztettük el Andrassy Manó grófnak. Fokozta a gyász nagyságát, megrendítővé tette a csapás súlyát, hogy az ő elvesztése váratlanul ért bennünket.

Néma csendtől gyógyul a szív, mint beteg a nekirálo orvosától. Időre, mely a legjobb orvos, volt szükségünk mindnyájunknak, hogy a fájdalom felajzott érzete lehangelődni csak kezdhessem is sziveinkben.

Szóltanul sóhajtoztunk, néma csendben reménykedtünk. Ilyen volt sokáig, a mi életünk. Nem volt külön az élet a grófi kastélyokban sem, melyeknek árbocain naphosszanta csak gyászlobogó lengett.

Ki várt volna oda vigasztalást és ki vitt volna előbb s éppen mi tölünk, mikor mi magunk is vigasztalanok voltunk.

Mint az orvos, jött és ment az idő, javult és gyógyított. A mi szomorúságunkat is öröme változtatta.

*
A »le roi est mort — vive le roi« elve Nagy-Mihályban f. évi szept. 7-én diadalmoskodott fölttünk. Az Andrassy Manó gróf elhunytával támadt veszteséget akkor kárpótolt bennünket az idő, mikor Andrassy Sándor gf. dr-t választottuk egyesületünk elnökévé. Hanem ugyanakkor, midőn a mi fájdalmunk megenyhült, enyhületet kívántunk nyújtani az Andrassy Manó gf. elhunytá miatt kesergő grófi családnak is. Egy szívvel és egy

TÁRCA.

Régi dolgok.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

Renováltuk az inzurgensek szobrát. Budaházy Péter káplár vitézi cselekedetéről márványba vésett arany bötök adnak számot. Hornyay Béla barátunk pedig valódi ezermesteri ügyességgel csinált a semmiből körülte megnézni való liliputi paradicsomot. Bizony a hajdani lazaroni térre bajos ráösmerni. (Hiszszük, hogy a város atyái már ékesen fogalmazott jegyzőkönyvi köszönetet mondotak a szépítésért, de ha idáig nem tették volna meg, úgy azt hiszem, mindnyájunk nevében sercgetem szerény tollamat, ha őszinte elismeréssel adózom azért, hogy valami csinost is láthatunk Ujhelyben.) Az a picinyke park különben attul is jó lesz, hogy el fogja vonni az idegen figyelmét a szobron ékeskedő magyar címer tüzetesebb megtekintésétől, amelyre az ország négy folyója közül egyet elfeledett kifáragni az emberséges kőfaragó. Nyilván ráharangozták a delet, mikor a három folyóval kész volt, délután pedig olyanformán gondolkodott, hogy minek az a sok víz. A vármegye meg elfogadta a csonka címet; hiszen, ha jól emlékszem, a régi szobron is úgy nézett az ki, s aztán, ha a lánchid kőoroszlánja el lehet nyelni, mi is szemet hunyhatunk annak a kis munkaslátnak. Elvégre is ki fog létrát támasztani annak a kőpiramisnak az oldalához, hogy a heraldikai hibát helyreüsse. A vállalkozótól is bajos lenne őt hatost visszakérni, amiért a Dráva-t nem faragtatta ki. Ha meg bepörölnék a munka hiányos volta miatt, még az a furcsaság is megeshetnék,

lélekkel határoztuk el, hogy küldöttségileg részvénytulajdonosokat nyújtunk át a család fejének, Andrassy Géza gf.-nak; a részvénytulajdonosok küldöttség vezetésére pedig egyesületünknek legkiválóbb tagját parnói Molnár István ömeltóságát kértük föl.

F. hó 14-ikének délelőtti volt kitűzve a tisztelgés, egyszersmind az ünnepes részvénytulajdonos alkalmául. D. e. 10 és 11 óra közt találkoztak és gyülekeztek a küldöttség tagjai Gerendán.

Ott voltak: Dókus József ömeltósága, Andrassy Tivadar, Andrassy Sándor grófok, Mailáth József gf, Hoyos Sándor gf., Matolay Etele, Dókus Ernő, Dókus Gyula, Molnár Béla dr., Meczner Béla, Ferenczy Elek dr., Füzesséry György, Nemthy József és Nemthy Odón, Kaposy Menyhért, Perlsberg Ede, Szaxon József, Hiszem Kálmán, Dienes István, Malonyay Ferenc, Chyzer Kornél dr., Marikovszky Pál dr., Nemes Lajos, Löcherer Lőrinc dr., Spilenberg József, Szentiványi László. Szerdahelyi Vince, Hönsh Dezső, Barthos József, Dongó Gy. Géza, Thuránszky László, Kossuth János dr. és Pintér István. Titkára, Margitai József dr kíséretében főispán ömeltósága 10¹/₂ órákor érkezett, kit az egybegyűlt küldöttségi tagok éljenzéssel köszöntöttek.

Kevéssel 11 óra előtt indult Gerendáról Parnóra a menet. Az igazán szép uri fogatok hosszú sorát főispán ömeltósága nyitotta meg, kinek jobbján az alispán foglalt helyet.

A voronyai erdőn áthaladva hosszú, pompás alén iramodtunk végig. Jobbról balról az Andrassy-latifundium képe mosolygott felénk, melyet, mint kerékgyólyát a küllök, a kastély parkjából kiágazó alék szelnek formás darabokra. Madártávlattól igen szépet mutathatnak ezek a körszeletek, kivált virulás évadjában, mikor a más más növényzet minden egyes részletnek megadja a sajátos karaktert. Így, hervadás idején is kellemes változatossággal gyönyörködteik a szemet. Egy egy táblába az alék faszorlót jobbra is balra is be-bekanyarodik és eláthatatlan messzeségig nyulik egy cserje-sor, vagy akácok, az ugynevezett »vadfogók« melyek, gondolom, arravalók, hogy szinte áttörhetetlen sűrűségükkel az elbarangoló nyulaknak utját állják. Egy-egy ilyen táblán imitt-amott icipici kis erdőcskéik, ligetek, csalitok coveer-ek is vannak, melyek róka vagy sas ellen

hogy valamelyik kollegám /- alatt mellékelve bemutatná a régi címet, amelyet kliense a historiai hűség kedvéért át nem alakíthatott, s csúfira »ő felsége a király nevében« kimondatnék, hogyha a vármegyének idáig elég volt három folyó, legyen elég ezután is; ráadásul pedig fizessen perköltséget. Hát csak maradjon úgy, legalább érdekes.

Ad vocem *inzurgensek*.
Szegények, ti ugyan megjártatok!
Mikor már a hadverő Napoleonnal nem bírtak a reguláris katonák, akkor hozzátok folyamodtak Bécsből. Nosza vitéz magyar nemesség köss kardot (helyesebben ragadj fokost) ülj lóra és aztán, ha tudod, kergetsd ki a franciát.

S aztán, mikor ti odahagyátok a nyugodalmat kúriát, vitézül meggettétek, amit lehetett Galiciában is, a franciákkal szemben is, hálából ki-nevetett érte, nem az ellenség, aki megtanulta tőletek, hogy a fokos olyan valami, »ami görbe, de igen rosz«, hanem a saját édes nemzeted. És amennyi rosz viccet azelőtt és azután hallani lehetett afféle anyamasszony katonákról, kik egyszer a kukoricától, másszor az oköröcsordától megszladtak, azt mind reátok kenték itthon és kenik még manapság is. Mert hát könnyebb dolog nevetni, mint a krónikát elolvasni. S azt a jámbor hazugságot, amivel az osztrák generálisok generális baklövéseiket szépitni akarták annak idejében, hogy t. i. a győri kudarcnak ti voltatok az okai: sikerült elhítenni.

Pedig hogy nem úgy volt, arról tanuskodnak a franciák maguk*). S aztán meg Olaszországban,

*) Eugen, olasz alkirály, a Győrnél működött francia sereg főparancsnoka, emlékirataiban csodálkozásának ad kifejezést egyes felkelő lovas csapatok hősies magatartása és vakmerő vitézsége fölött.

pompás buvóhelyekül kínálkoznak a tapsifüles számára. Feltűnt az is, hogy az alék faszorlaiban szakaszonként dió- és szelid gesztenyefák következtek, mind negynyi bizonyosságai az u. n. okszerű gazdasátnak. Utunk vonala közben-közben gyönyörű szép üde, virágos, illatos rétségeket szelt át, melyekben a parnói tejjgazdasághoz tartozó simmenthali és kuhlandi tehének csoraja legelészett. Ismét változatosság. Mint egy manővrizelő hadsereg, úgy mutatott a szántó-vető, boronáló mezei munkás nép, fűrgen mozgó vetőgépeivel egy-egy szakasz a golyószóró-ágyukat juttatta eszünkbe.

Rövid fél óra multán a kastély 100 holdas parkjába értünk. Kanyargós, a kerék alatt szikrákat pattogó út végén élénk tártul a parnói kastély. Milyen festői szép látvány! Egy bizarr fantáziát elegáns izléssel, gótikus modorral, szobák termek, folyosók labirintusává építettek: ez a kastély. Déli homlokzatának terraszáról, hol kocsiaink megállottak, két ágyú (egy öreg és egy suldó ágyú, mindkettőt pelsőzi *Bebék Imre* öntette 1547 ben.) tekint az irány felé, hol hajdan s legutóbb 1848/49-ben is szószóloői voltak az orvul meg-támadott nemzeti szabadság ügyének...

A kastély főbejáratánál uniformisos inasok állottak szolgálatunkra. Közülök kettő bányász-uniformist, kettő sujtásos, ezüst pitykés, dolmányos fekete magyar ruhát, egy uradalmi vadászformaruhát, kettő angol fekete szalonöltözékét viselt. Kivált közülök, korra, tekintetre, mint egy, arhitrikliusz, az öreg komornyik, *Hanschur*; tipikus alakja azokat a régi, hű főúri cselédeket juttatta eszembe, kikről szellemesen mondotta már valaki, hogy senki sem ur az ő szolgálja előtt.

Pár percig időztünk a remekművű nyári ebédlőteremben, hol ropogó kandaló-tűz segített a nagy, ívezetes, gótikus ablakokon beömlő nap-sugarnak a külsővel egyformára melegíteni a belső levegőt, — midőn vezetünk, főispán ömeltósága, jelt adott az indulásra.

Az emeletre feljutva gobelin-függönyök mögött az elfogadó teremnek hatalmas szárnya-ajtai tártultak föl előttünk. A terem közepén álló antik asztal mellett Andrassy Géza gf, balra tőle szépséges szép ifjú neje *Kaunitz* grófnő (uszályos fekete ruhában) várakoztak reánk. A bemutatásokat főispán ömeltósága teljesítette s Andrassy Géza gf. fogadta, — minek megtörténte alatt a küldöttség tagjai félkör-

ahol tulnyomó erővel rendelkeztek az osztrák hadvezérek, a kiéhezett, vereségektől demoralizált trancia sereggel szemben (mielőtt t. i. Napoleon lett volna a fővezére), mintha bírtak volna valamire menni, mintha ki nem verték volna őket onnét a kigunyolt inzurgensek nélkül is. Talán bizony Wagramnál avagy Austerlitznél is az inzurgensek miatt verték el őket?

Kiméljük a saját fészünkét és legyünk igazságosak!

El fog különben jönni az idő, amikor a komoly történetirő megadja nektek is a megillető tisztességet. A hiba nem bennetek volt és egy magyar ember sem fog szégyenkezni miattatok. Bezzeg Napoleon jobban hasznokat tudta volna venni.

Különben a nagy, bár igaztalan gunyolódás oka abban is rejlik, hogy népszerűtlen ügyért fogtakot fegyvert.

Az utolsó magyar nemesi felkelés, amely a bécsi udvar jajveszékélésére sorakozott a francia sasok ellen, bizony, felesleges jótétemény volt.

Két levél akadt kezembe a multkor, a *Szerdahelyi*-család ágcsernyei levéltárában, amelyek közül az egyik érdekes világot vet inzurgenseink viselt dolgaira.

Mindkettőt Dókus László intézi *Szerdahelyi* Lászlóhoz Ag-Csernyőbe, mindkettőt a harctérről jött futárok előadásainak hatása alatt iratott s így kétszeres érdekel bir.

Ime az egyik levél:

Tekintetes Ur!
Nagy Tiszteletű Drága Fő Uram!

Én szinte most érkeztem meg a Hegyallyáról. — Báró Bémert itt találtam. — Azonnal a

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

ben sorakozva helyezkedtek el. A sorok előtt *Dókus József* és főispán ömeltóságai állottak meg. Főispán ömeltósága a részvénytartókat tartalmazó iratot az egyesület titkáráról átvéve, következő beszéddel nyújtotta át:

Méltóságos Gróf Úr!

Zemplénvármegye gazdasági egyesületének szept. 7-én Nagy-Mihályt tartott közgyűlésében megemlékeztünk azon súlyos csapásról, amely édes atyja, *Andrássy Manó* gróf önméltóságának szeretett elnökünk elhunyt által egyesületünket érte. — Hazánk, vármegyénk és gazdasági egyesületünk körében szerzett érdemeinek előismerésül megemlékezésünket jegyzőkönyvünkben megörökíteni és ezen jegyzőkönyv másolatának megőrzésére alatt leendő átadását elhatároztuk.

Amidőn ezen megbízást teljesítjük, fogadjuk Méltóságod, úgy saját, valamint társaim öszinte részvétünk kifejezését és kérem, hogy azt a legjobb nőnek és anyának, az özvegy grófné ökegyelmességének és a grófi család többi tagjainak általánosan méltóztassék.

Engedje meg méltóságos gróf, hogy ezen alkalommal felkérjem arra, miszerint szerzett bő tapasztalatait, kiváló szellemi képességét, magas állásának befolyását, szeretett vármegyénk közönségének érdekében gazdasági egyesületünk felvirágzására, érvényesíteni legyen kegyes.

Halk éljen, minő a gyász hangulatához illik, követte az üdvözlő beszédet.

Az átadott részvénytartókat így szól:

Méltóságos Gróf Úr!

Midőn a Zemplén-vármegyei gazdasági egyesület ez évi szept. hó 7-én N.-Mihályban tartott közgyűlésének egyhangú határozatából a Méltóságodat felejthetetlen emlékü édes atyjának, néhai gr. *Andrássy Manó* önméltóságának váratlan elhunyt folytán ért mérhetetlen csapás fölött érzett igaz részvétünknek ezen igénytelen sorokban kifejezést adunk, nem pusztán a köteles udvariasságnak hódolunk; nem egyszerű ismételése ez az országszerte hangoztatott részvénytartásoknak: hanem öszinte tolmácsolása azon pótolhatatlan veszteség miatt érzett bánatunknak, amely egyesületünket egyik alapítójának, évek hosszú során át elnökének s mindig áldozatkész támogatójának elhunytával sújtotta.

Azon férfi emléke, aki a korszellem intéset megértve oly szerencsés öszhangzásba tudta hozni s élte folytán megőrizni a gyakorlatias eredményekre irányult fáradhatatlan munkásságát egy valódi főúr emelkedett gondolkodásával; aki tett, alkotott önzetlenül és híven a nehéz időkben is, midőn a nemzeti életműködés ébrentartásának egyedüli módja a hazafiaknak kizárólag a társadalmi téren kifejtett tevékenysége volt: annál felejthetlenebb egyesületünk minden tagja előtt, mert hiszen ezen egyesület is

egyike ama alkotásoknak, mely a megboldogult akaraterejének s nagylelkű áldozatkésztségének köszöni létezését.

Midőn öszinte részvétünk ismételnők, egyszersmind nem mulaszthatjuk el kifejezést adni azon szilárd és nagyrészt már is indokolt meggyőződésünknek, hogy Méltóságodban nagynevű édes atyja hivatott és méltó utódját tisztelhetjük.

Fogadjuk méltóságod mély tiszteletünk kifejezését.

S.-A. Ujhely, 1891. október 1.

Dr. Kossuth János,
e. ügyész.

Gr. Andrássy Sándor,
gazd. egyesületi elnök.

Andrássy Géza gróf, az ő maga és családja nevében, a nemes megilletődés rövid szavaival köszönte meg az ötlet kitűntető és megvizsgálólag érintő eme szép figyelmet. „Én csak azt teszem, u. m., amit atyám tennie, ha itt állana most, ahol én állok, önök előtt: megköszönöm hozzá való jószágukat. S azután köny csordult ki szeméből.

A halottak emléke, kiket szerettünk, egy egy fájdalmas köny, melyet az utánuk való fájdalom sajtol ki szívünkéből.

Köszönetmondás után hozzánk jött s kezét szorított sorra mindnyajunkkal. Eközben főispán ömeltósága bemutatta a küldöttég minden egyes tagját *Andrássy-Kaunitz* grófnőnek. Bemutatás után megjelent körünkben a család vendége *Eszterházy Miklós* gróf is.

Tizenkettő mult pár perccel, midőn a küldöttég kisebb nagyobb társaságokra oszolva *Hoyos* gróf urad. igazgató és *Spilenberg* József urad. ügyész szives és előzékeny kalauzolása mellett tüzetesen meg szemlélte a dusgazdagon berendezett kastély szobáit, nagyrétkü látnivalóit, a grófi istállókat, a róka- és nyulokopó falkákat, a vadaskertet, a sajtászatot, az angol- és francia rendszerben kultivált parkot, a disznóvénnyeket, a pompás üvegházat stb. stb., melyek egyenként és összességben egy-egy nagy vagyona értékével bírnak.

D. u. 1-kor a társaság dejeunerhez telepedett, nagyobb része a kék-teremben, kisebb része pedig (*Andrássy Géza* grófné, a főispán, *Dókus József*, az alispán, *Andrássy Tivadar* gróf és *Eszterházy Miklós* gróf) az ebből nyíló billárd-teremben foglalt helyet. A menü következő volt: bouillon, — libamáj pástétom szarvasgombával, — kappan mellhus salátával, — nyulderék mártással, — pulyka kompóttal, — dämvad mártással, — filé spékkelve, — torták, — cukorsütemények, — különféle gyümölcsök. — Seri, — asztali bor, — hegyaljai szamorodni, — rajnai vörös, — Pomeri-pezső. Fekete kávé, konyak.

A pezsgő felzolgálásakor *Mailáth* József gróf ösi magyar szokást követve a billárd-terem ajtajához lépett s lelkes pohárköszöntőt mondott a házi gazdáért és a bájos grófnőért, aki hazánk édes nyelvét már is úgy beszéli, mintha született magyar volna s szívből jövő éljenzés közt kívánta, hogy őket a haza, a vármegye és a vidék díszére s örömére „a magyarok istene” sokáig éltesse! — Utána rögtön *Matolai* Etele emelt poharat.

és Kereskedőknek, a' kik holt Testeket fogván ki a' Vízből nagy Kincsekre találnak.

Károly Fő Herceg egész erővel igyekszik magát Nádor Ispány Urunkkal egyesíteni, s a mint a' Környüllásokból gyanítani lehet, a' jövő Kedden 20 díkban lesz az az Ütközet, mely Sorunkat elválasztja.

Ezeket az Ujságokat az Idő rövidége miatt, én csak mint egy Dióhájbán kívántam bé szorítani — Báró Bémer környüllálosan ír mindeket Bottyánba. Ugy gondolom, hogy holnap nem lesz a' Húsvéti esső, s a Tek: Úrak bémennek Miséről a' Bárónéhoz. — Még most egy keveset a' Lengyelek Tamadásáról.

Az első Al Ispány Urunkhoz most érkezett a' Level Gróff Hallertól Hertelendy Generálistól, és Szirmay Tamás Fő Szolga Birótól. — A mi Courirunk Fekete Úr is most érkezett. Ez az utolsó szemmel látott Tanuja lévén mindeneknek legtöbbet beszél.

Junius 11. d. volt a' Lengyelekkel a' Szánoki Ütközet. A mi Seregünk be ment Szánokba a' nevezett napon, s a' Partütők az Ab'akokból s egyéb helyekről lövöldöztek a' Miénknek.

Ezek is tehát C-atában keveredtek. A Lengyelek közül többen elhúltak s megsebesedtek; a' miéink közül csak két Vitéz és 4 Ló estek Sebbe. Széllvel kergettetvén a' Lengyelek, nagy rabást tettek a' mi Vitézeink. Nem volt egy ház Szánok Városában melyet fel nem dúltak, s ki nem raboltak volna. Sok pénzt tettek tulajdonokki mind a' Köz Legények mind a' Tisztek. Egy, — ezer, két ezer, három ezerre is tett szert.

Jelen volt ebbe az Ütközetbe a' mi fél Svadronyunk is, Katona Kapitány vezetése alatt. Ő maga egy 18 ezerből álló Kasszát fogott el, s a' mint *Fekete* Úr által néki a' zsoldok kifizetésére 400 ftkat küldöttünk, vissza küldte tőle a' pénzt avval az Izenettel: hogy a' Lengyelek adtak nekik elég pénzt a' zsoldok kifizetésére. Molnár, Kolosy

Korom gyengesége, ugymond, hogy a multak jutnak eszembe. Kiemelte a 60-as évekből a „Jótkony hölgyek egyesületének” szerepét, mely egyesületnek az özvegy grófné volt elnöke, ő pedig a titkára s így a legkönpetensebbnek érzi magát, hogy a régi időről megemlékezzék. Rendkívül érdekesen előadta a vármegye dísz zászlajának történetét, mely majdnem ostromot hozott erre a házra. Az a zászló drága kincse vármegyénknek s a jótkony hölgyek egyesülete elnökének az ajándéka. Zúgó éljenzéstől kísérve a távollevő özvegy grófné önméltóságáért üritett áldomás-pohárt. — *Molnár* István ömeltósága *Andrássy Gézáért* mondott nagyhatást keltő pohárköszöntőt, melylyel a nemes gróftól szép tehetségeivel, jó szívvel és áldozatra készségével a közügyek önzetlen munkásai sorába meginvitálta. — *Andrássy Géza* gróf, a főispán ömeltóságától hallottakra reflektálva, szépen kifejtette, hogy a földi boldogsághoz anyagi jólét, szellemi képesség, akarat önmagában és önmagára hagyatva nem elegendő biztosíték. Meggyőződése szerint főkélléke az anyagi javakkal megáldott egyén boldogságának, hogy az egyes ember tehetségeivel s képességeivel a köztársadalomnak is hasznára válni igyekezzék; e törekvés si erének pedig az a föltétele, hogy az egyént az ő ténykedésében a többiek társasága támogassa. Evégből kéri a jelenvoltagekat, hogy ötlet barátilag fogadják föl szövetségükbe s ajándékozzák meg rokonszenvükkel. (*Nagy éljenzés*) Kedves vendégeiért üritette poharát.

Ezután az inas-nép finom havanna-szivarokat s cigarettákat szolgált föl, miközben *Andrássy Géza* grófné főispán ömeltósága karján távozott. Nyomukot követve a legvidámbab hangulatban felszedődött az egész asztaltársa s a parkban kisebb csoportokra szétszóródva, élvezte a legpompásabb ösi napsugárt.

En, harmadmagammal, a terrászra mentem nézegetni, cirogatni az öreg *Bebek* ágyut, melynek szája mellett ez a szám van bevésve 11010 font. Éppen arról beszélgettünk, milyen mélyeség mely, bömbölő hangon szólt bele az »öreg« a harcok zivatarába, mikor ezüstcsengésű, lágy fuvolahangon, kedvesen, barátságosan fülembe szólt a *bácsi* szó.

A két évesforma *Andrássy Károlyka* és kedves icipici nénye állottak mellett. Édes anyjuk hamisítatlan, tiszta, gömörice; magyarsággal beszélgetett velük.

A grófnő élénken társalagva majd egy negyed óráig időzött velünk. Keveset látszott törődni a mi ágyunkkal, de annál nagyobb gyönyörűséggel és gondossággal szemlélte özikék módjára ugrádozó kicsinyeinek minden mozdulatát.

Mikor távoztak, azt gondoltam magamban róuk: ilyen jó anya volt a római *Kornélia* s ilyenek, mint *Károlyka* és *Zsipszike*, az ő legdrágább ékszerrei.

D. u. 4-et mutatott zsebóránk (mert a kastély kápolna-tornyán az órat d. u. 1-kor megállították) mikor fogataink előállottak s mindnyaján avval a meggyőződéssel távoztunk, hogy a parnói kastélynak örömet szerzett a mi tisztelegésünk.

Legyen e kastély az igaz örömnek állandó otthona!

Folytatás a mellékleten.

és Ormos Hadnagyaink is vitézül viselték magukat, s nincs nálok szüki a' pénznek. — Katona Kapitány 200 ftkot, egy füles aranyat, és két puskát küldött a' feleségének.

Hát még a Sarosi Kapitány Baró Splényi, minő Vitézséget követett el? Gróff Páris, — azt a' híres Tamadót, s partütőt 100 ezerrel együtt elfogta. — Szép ragadmány egy szerény Legénynek! Ez a Gróff Páris Kassára küldetett.

Ez a Szánoki ütközet volt 13-dik Juniusban Liskánál ütköztek meg. Itt egy két ágyunak kísütésére azonnal elszaladtak a' Lovas Lengyelek. A Gyalogoknak szerencsétlenségekre ott kellett maradni. Könnyű volt a' mi Lovasainknak belőlök annyit ö'döklenni, a' mennyit akartak.

El nem halgathatom: hogy erre az Ütközetre Fekete Úr is megérkezvén, mind a' mellett is, hogy két álmatlan éjszakát huzott ki, addig k' rte Katona Kapitányt, míg néki is Lovat, Fegyvert és egy pár pistolyt nem adott s maga mellé nem vette. O dala mellett volt tehát mindenütt a Kapitánynak s egész bátorságát mutatva. Egy kaszát mellyel valamely Lengyel meg akarta szúrni, el is hozva magával, minekutána a' Lengyelt agyon lötte — Azt írta volt róla a Kapitány a Vispány-nak: *hogy néki Fekete Úrban nem Courirt, de Vitézet küldött.* — Ezen az egész Dolgon a Vispány igen nagyon csudálkozva, én is alig foghatam meg; — s édesen jutottak eszembe a' *Mimike* szavai.

Ajánlom magamat a' T. Úr kegyességébe, — csokolom a' Tekintetes Asszonynak, s Kis Asszonynak kezeit, — tisztelem különösen a' Kapitányt is, s mindezek mellett álhathatosan maradok — a Tekintetes Úrnak

Ujhely Junius 7 d. 1809.

alázatos szolgálja

Dókus László s. k.

Közli:

x. y.

Tek: Úr házához mentünk; de már akkor a' Kis Asszony Pesti Szobaleánya is elment. — Egyedül egynehány Baicskai szekerek készültek útnak, kik közül egyet a' Vmegye házána letartóztattunk.

Junius 11. d. Fr: Gen: Lauriston mind inkább elébb elébb nyomult Pápa felé. — Ellenzették ezt, a' mi Felkölt Nemes Seregeink, nevezetesen a' Posonyiak, Pestiek, Nógrádiak és Soproniak, kikkel magát János herceg össze akarta csatolni. — Az egyesülést Eugen Olasz Országí Vicze Király minden úton módon gátlani igyekezett, s ez utólyára is egy Ütközetnek szerző oka lett. Nagy részt vették az Ütközetben a' mi felkölt Seregeink. A' Pestiek mintegy 500 közlegényt és 11 tiszte vesztettek el; — a' Nógrádiak közül is sokan megöltettek, sokan sebbe estek, — a' több Vármegyéknek vesztesége mérsékletesebb volt. Azonban az ellenség csak ugyan visszaverettetett.

Napoleon, a' Fr: Császár Bécsbe a' Schönbrunnban egy hársfa alatt adott a' Bécs Városa kiküldöttjeinek Audientiát, kik a' Termesztményeknek és Elelemnek Magyar Országból lehető bevételért könyörögtek. Meghallgatta Napoleon az ő kérésüket, s kinevezte nekik a' *passust* mellyen az élelmet béhozhasásák, adván egyszersmind nekik egy tulajdon kezeirésével irt Levelet, melly a' mi Királyunkhoz volt igazítva. Ennek mi lehetett a' Foglalattya nem tudatik. Károly Herceggel közöltetvén, a' Felelet terhét ő vállalta magára.

A Királyné Junius 14 d. indult ki Budáról estvéli 4 Orakor — Hatvanig egy rendbéli Lovakon mentt Eger, s onnan talám Tokaj felé. Kimagyarázhatatlan érzést okozhatott ez a' Budaiaknak szivekben. A kiindulás napján reggel 10 Orakor érkezett egy Courir, hogy az udvar pakollyon, a' másik estvéli 8 Orakor avval a' hírrel, hogy az ellenség visszaverettetett.

Bécsbe 3 Útzra van elzárva a' dögleletes levegő miatt, mellyet a' megsebesedett Katonák okoznak. — Legjobb most a' Komáromi Hajósoknak

mint a most megjelent őszi árjegyzékéből látjuk, e két kitűnő roszfajt is azonnal sietett megszerezni, hogy a haladni szerető gazdák közönségnek rendelkezésére bocsáthassa. Megvagyunk róla győződve, hogy gazdalkozásunk, mely a mai viszonyok közt csak úgy boldogulhat, ha a külföldi versenyyel lépést tud tartani, megragadja az alkalmat ama két roszfajtának a beszerzésére, mely az eddigi roszokat bizonyára hátrébe fogja szorítani. Megjegyezzük, hogy úgy a schlanstädti, mint a zsák-töltő Mammuth rosz nálunk csakis Mautner Ödön magkereskedőnél kapható, mit azért tartunk szükségesnek megemlíteni, hogy a gazdalkozásunk félre ne vezesse magát.

Lapunk előfizetési díjaival hátrálékban lévő közsegeinket ez uton utóljára kérjük fel, hogy hátrálékaikat hozzánk mielőbb küldjék be; ellenesetben követeléseinket a törvényes végrehajtás utján fogjuk érvényesíteni.

Tisztelettel
A Zemplén kiadóhivatala

Irodalom.

A 'Zemplén' 1892. évi képes naptára közérdekű és gazdag tartalommal e hó végeig okvetlenül kikerül a sajtó alól. Megjelenését az a körülmény késlelteti, hogy vármegyénkben megüresedett bizottsági tagságokat f. hó 22-én fogják választással betölteni s még az új bizottsági tagokat is fel fogjuk venni a naptár hivatalos részébe.

A gyermekolvasmány megválasztásában igazán példásan jár el. Az *én újságom* című lap, melyet Pósa Lajos immár közel két év óta szerkeszt. Két alapvető látunk kidomborodni a lap szerkesztésében, ha az eddigi megjelent számokat végiglapozzuk. Az egyik a hazafiai érzés ébrentartása. Ezzel kapcsolatban az eredeti írók megismertetése a gyermekvilággal. Egyik feltételezi a másikat, egyik nem állhat meg a másik nélkül. Hazafias irányban csak az vezetheti a gyermeket, a ki át van hatva hazájának szeretetével, a kinek szokása, gondolkodása, nyelve, mind egybeforrt azzal a földdel, melynek népeiből származott s a melynek művelését hivatásának érzi. A közlemények megválasztása mellett arra is gondot fordít az *én újságom* szerkesztője, hogy a képek is folkeltsek a magyaros gondolkodást és hazafias érzést. Eppen azért minden nemzeti ünnepet képen ismerttet meg a kis olvasókkal, nem mulaszt el egy alkalmat sem, hogy hazánk kultur harcának nagy alakjait föl ne idézze a gyermekek lelki szeméi előtt. Dícsérendő törekvése a szerkesztőnek az is, hogy hazánk szebb vidékeit és népeit megismerteti a gyermekekkel. Ez a törekvés pedagógiai szempontból ép oly helyes, mint nemzeti tekintetből s azért az *én újságom*-at kiválóképen ajánlhatjuk minden szülőnek. Örömet szereznek és igaz kincset adnak vele a gyermekeknek.

Naptárak. A Pallas részv. társaság díszes naptáraiból megkaptuk a következőket: 1. A magyar ember naptára 1892. évre. A naptár részben kívül elbeszélésekkel s költeményekkel Jakab Ödön, Mikszáth Kálmán, Benedek Elek és Karczag Vilmostól, az év történetével ezen közkeveltségű naptár rendes krónikásaitól, továbbá gazdasági tudnivalókkal, adomákkal és számos illusztrációval. Ára 30 kr. — 2. Az Obsitos. Jó kedvű kalendárjóm az 1892. esztendőre. A magyar nép mulatságára glédába állította Vitéz Hári János. Az egész naptár csupa jóízű adomákból áll, temérdek képpel díszítve s ára nnek is csak 30 kr. — 3. Tárca-naptár. X. évfolyam Mint mindig, ugy ez évben is rendkívül díszes kiállításban, aranyozott szegéssel jelent meg s ára 24 kr. — 4. Pallas képes családi naptára. Elbeszélésekkel, közhasznú tudnivalóval és címtárral ellátta Darvas Gábor. Tartalmából különösen kiemeljük a következőket: Isten választottjai, svájci történet. A szomszédék Imreje. Az év története. Közhasznú tudnivalók a házi gazdaság köréből, postai szabályok, időmutató, sorsjegyek húzásai, névnapok betűrendben, kamattáblák, mértékek és súlyok, menetárak Budapestről a magyar vasutak összes állomásaira. Ez utóbbi rovattal, mely eddig egy magyar naptárban se fordult elő, igen jó szolgálatot tett a naptár szerkesztője a magyar közönségnek s ha még megemlíthetjük, hogy ez a naptár is tele van képekkel, akkor a o krra szabott ár valóban csekélynek mondható. A naptárak kaphatók Löwy Adolf könyvkereskedőnél S.-a.-Ujhelyben.

Egyesületi és társas élet. Nyilvános nyugtázás.

VII. kimutatás.

A főgimnázium építkezési költségeinek fedezésére a múlt héten következő befizetések eszközöltettek: Dubay István 15 ft, Háber Gyula 25 ft, Farkas Lajos 5 ft, Pollák Lajos 16 ft 67 kr. Szendrey János 5 ft, Roóz Adolf 15 ft. Összesen: 81 ft 67 kr. I.—VII. kimutatás főösszege: **3856 ft 35 kr.**

A kegyes adományozók fogadják hálás köszönetünket.

S.-a.-Ujhely város előljárósága nevében 1891. évi október 16-án.

Pataky Miklós,
v. jegyző.

Ujfalussy Andre,
főbíró.

Meghívó.

A felső-zempléni tanító-egyesület alakuló gyűlése, f. évi okt. 29-én d. e. 10 órakor N.-Mihályban az áll. elemi iskolában fog megtartani, melyre az egyesület t. tagjait és a tanúgy barátait van szerencsém meghívni.

Jelen Máttyás,
v. e. elnök.

Nyilvános nyugtázás.

A s.-a.-ujhelyi iparos ifjak önképző és betegsegítő egyesülete által folyó hó 4-én megtartott szüreti ünnepségről;

összes bevétel: 167 ft 30 kr.

összes kiadás: 128 ft 11 kr.

összes jövedelem lett: 39 ft 19 kr.

amelyben felülfizetni kegyesek voltak: Molnár István ömeltősága 5 ft, Berczik Nándor 4 ft, Rózenberg B. dr., Lovász István 3—3 fót,

özv. Boruth Elemérné öngagsága, Dobos Pál, Schwartzbard Lipót, Pazuha Andrasné urnő (Sáros-patak), Kemény Jenő 1—1 fót, Kecskés Antal 2 fót, Szalay Pál 50 krt, Kötics István 20 krt. — Fogadják a nemes szívű adakozók az egyesület nevében hálás köszönetünket.

S. a.-Ujhely, 1891. október 10.

Lovász István,
m. ellenőr.

Pávell István,
m. pénztáros.

Csehi Gyula,
I. jegyző.

Ádám Antal,
alelnök.

Berczik Nándor,
elnök.

Értesítés. A zempléni vármegyei agarasztársulat elegyágyversenyét 1891. évi okt. 20-án következő napjain a 'Vécsei'-gyepen tartja. — Tiszteletdíj az elsőnek, adva gróf Andrássy Géza társulati elnök által. A második agár tulajdonsa a tételek felét kapja. — Nevezni lehet október 24-ig S.-a.-Ujhelyben és 25-én eseteli 8 óráig Gálszécson alólrít titkárnál szóval vagy írásban. — Találkozó okt. 25-ikén Gálszécson a nagy vendégfogadóban. Ugyanazon napon esteli 8 órakor közgyűlés lesz. — Szállás és istálló iránt Molnár Béla társulati tag, gálszécsi lakos, okt. 20-ig tett megkeresésére lesz szives intézkedni.

S. a.-Ujhely, 1891. október hó 5.

Dókus Gyula,
társulati titkár.

A kir. kereskedelemügyi minister a S.-a.-Ujhelyben alakult ipartestület alapszabályait jóvá hagyta.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nem pennával foglalkozó ember lévén, nem irtam még eddig a nyilvánosság részére s valószínűleg megint sok idő fog elmúlni míg ily célból tollat fogok; most azonban meg lévén hatva egy igen nagy veszedelemből szerencsés megmenekülésem fölött, keresztényi kötelességemnek tartom a legnyilvánosabb uton figyelmeztetni az ország északkeleti részén tengelyen utazó közönséget, hogyha Zempléni vármegyében a Király-Helmecztől északra fekvő zétényi erdőn kellend valamikor keresztül kocsikázni, vigyázzon az életére, mert ott farkasvermek módjára csapdák vannak felállítva, melyekbe a mit sem sejtő jámbor utazó 2 öl magas ugynevezett csinált uton dirigáltatik bele s ha Isten életének különösen nem kedvez, lovastól cselédestől belevesz.

A veszedelem könnyebb kikerülhetése szempontjából tudatom utazó felebarátaimmal, hogy a kitűnő zsenialitással szerkesztett farkas-vermeknek hid formája van, s hogy a zétényi erdőn ilyen 4 darab létezik, Abara falu végén pedig egy gyönyörű szép nagy, mintegy 25 méter hosszú csapda van felállítva négyes fogatok részére, no ebből a menekülés csodával határos, de majdnem lehetetlen. *)

Jéke, 1891. október 10.

Liptay Béla.

*) Utána jártunk s avval, miről értesültünk, megnyugtattuk a t. felszólalót, hogy az itt regisztrált bajok hatóságai orvoslását vármegyénk alispánja elrendelte. Szerk.

CSARNOK, Arckép-csarnok.

(A szabadságharc emlékeinek kiállításából.)

Ragyogó idők, fényes történetünk legdicsebb napjai hová tűntek el! A multak emlékezetéből mit őriz a kegyelet? Nagyon jó van az, hogy e kérdésekre nem hiányzik a kielégítő felelet.

Hízen szomorú je'enség volna, ha panasználunk kellene, hogy nem kelt már érdeket az, mi összefügg nagy férfaink cselekedeteivel, nagy idők eseményeivel. Nem érdemel tiszteletet, ki háládatlan tud lenni.

A szabadságharc emlékeiből a fővárosban rendezett nagy érdekű kiállítás sürű látogatottsága is igazolja, hogy a szívekben él a kegyeletteljes megemlékezés a korszakalkotó nagy napokra, melyek eseményei lelkünkhez vannak növe. Igen, egyetlen hazafinak sem szabad elmaradni e páratlanul gazdag kiállítás megtekintéséről, mely képzeletünkbe visszavarázsolja történelmünk fényes korszakát.

Dicső események, nagy és hős alakok elevenednek meg lelki szemünk előtt. Drága emlékek csoportosított sorozatát szemlélhetjük, melyek kegyeletre intenek. A kiállításnak minden részletei minden tárgya méltán veszik igénybe a figyelmet.

A sok részlet közül méltán emelkedik ki a szabadságharc szereplőinek arckép-sorozata. E nemben a kiállítás páratlanul gazdag. A szerepet játszott férfiak közül alig van, kinek arcma hányoznék.

A szó szoros értelmében párja nélkül való az erkélyes Kossuth-teremben látható gyűjtemény,

mely a lángoló honszerem nagy alakját, a szabadságharc dicső vezérét: Kossuth Lajos különféle képekből áll kizárólag. Több mint 250 különféle képben van itt megörökítve nagy hazánkia. Olajképek, festmények, szinesnyomatok, rez- és fametszetek, fotografiai számos változatban himzett és faragott művek ábrázolják történelmi alakját. Látjuk őt, mint szónokot a képviselőházban, ki a szó varázsával lebilincseli s azután ellenállhatatlanul magával ragadja hallgatóit s feltűnik előttünk a népet gasztos alakja a mint buzditja, lelkesíti a népet igazságos védelmére. Kossuth amerikai diadalutjainak részleteit is több kép örökíti meg, majd otthonában, családjá körében, ministertársai közt szemlélhetjük őt. És azután látjuk megszemélyesítve az aggyastyánt, ki száműzetésben, távol nemzetétől bár, de lelkének minden szálával azért, hozzánk van fuzve, s szívének minden dobbanása nemzetéé. Örök büszkeségünk pedig nekünk, zemplénieknek, hogy Kossuth Lajos a mienk.

Egykoru olajfestmények ábrázolják az első magyar felelős minisztérium tagjait. Batthyányi Lajos gróf miniszterelnök férfias alakját, Eszterházy Pál herceg belügyminister szellemes arcát, Eötvös József bíró, Széchenyi István gróf, Deák, Szemere, Mészáros, Klauzál minisztereket festmények tükrözik vissza. Szerfelett érdekes gyűjtemény az 1848/9-ik képviselőház tagjainak arckép-csarnoka. Mindannyi egykoru rajz Kemtől.

A hősök közül, kik karddal kezükben vívtak a harcot a szabadságért s kik közül annyi sokan szenvedtek vértanui halált, számosan vannak festményekben és rajzokban megörökítve. Görgey, Bem, Damjanich, Guyon, Klapka, Perczel Mór, Leiningen, Dessewffy stb. stb. arcképei sokféle változatban láthatók.

Nem hiányoznak az ellenfél vezérbereit feltűntető arcképek sem. Windischgrätz herceg, Jellachich báró, Welden báró, Haynau és táborkara, a Budavárát védő Hentzi, Götz, Radetzky, Berger stb. osztrák tábornokok mellett Paskievitsch orosz fővezér, Grabe tábornok, Kniranan szerb és Hurbán tót felkelő-vezérek arcképei is láthatók. Érdekes kép az, mely az elesett osztrák tábornokokat tüntetvén fel, köztük Zichy Ödön gróf alakja is szerepel, kit Görgey végeztetett ki.

A szabadság lánglelkű dalnokát, Petőfi Sándort, is számos festmény és rajz ábrázolja. Van a kiállításban egy fiatalkori arcképe, mely *Jókai*, a költő kartársának a benső barátjának állítása szerint a leghűbb rajz, melyet Petőfiről eddig láttunk.

Igen szép festmény ábrázolja a gróf Károlyi huszárezred tisztikarát, melyen az egyes alakok jól vannak etalálva. Szép és hű kivitelű kép Than Mór festménye is, mely Görgeyt egész táborával tünteti fel Vácznál, a július 2-iki komáromi csatában való megsebesülése után.

Gábor Áron, őrnagy, a híres ágyúöntő székely, érdekes arcképét is láthatjuk. S a kiállítás minden látogatója bizonyára érdeklődéssel fog megnézni egy 1848-ból való rézmetszetet, mely azt a *Sáfrány* nevű sajházait ifjut tünteti fel, ki pap ak készült, de a szabadságharc kitörvén, fejevert ragadtott ő is. Mint tüzetiszt Alsó Zoltánál az orosz elleni harcban rendkívül kitüntette magát. Hanem hosszú sorozat volna felsorolni mindazt, amit felsorolni kellene.

A kiállítás gazdagságáról és nagy műbecséről beszámolni szük keretben nem lehet. Koteteket kellene tele írni, aki teljes ismertetésére és méltánylására vállalkoznék.

Valóban óhajtható volna, ha a szabadságharc emlékeinek kiállítása többé be sem záródna s ez nemzeti közkincként állandó múzeumává alakulna át.

A kiállítás ujjában az olmczi volt foglyok arcképeivel is gazdagodott. A teljes gyűjtemény arcképeit Tóth Ágoston m. kir. osztálytanácsos és honvédezedes festette.

Sarkady Elemér.

HUMOR.

Az iskolából.

Tanító: Gyurka, mondj egy előljárót!

Gyurka: (Hallgat.)

Tanító: No hát hamar egy előljárót!

Gyurka: Ostorhegyes.

Használt az intés.

— Zsuzsi, szól az agglegény új gazdasszonyához, adjon csak egy darab cukrot . . . de ördögadtát is, ne a teayeréi hozza, hanem ha valamit kérek magától hát *tányéron* adja ide. Érti?

— Érttem.

(Másnap.)

— Zsuzsi! adja ide a csizmahuzót.

— Tessék (Zsuzsi tányéron hozza) itt a csizmahuzó.

Megfordítva.

Apa: Fiam fiam! Tanuló koromban én egészen más ember voltam, mint te. Én 11 órakor feküdtem s négy órakor már talpon voltam.

Fogász: Tökéletesen úgy teszek én is, — csak hogy megfordítva.

De mindjárt!

Apa (fiának az üstökébe markolva:) Semmi-revaló, már megint rossz voltál! (Folytonosan cibálva) mi lesz belőled, ha egyszer leveszem rólad a kezemet?
 Fiu Óh, bárcsak levennéd!

„Az Obsitos Kalendárjomból.”

GONDOLATOK.

Csak egy boldogság van: a kötelesség; csak egy vigasztalás: a munka; csak egy gyönyörűség: a szép.

A titok olyan, mint egy lyuk a ruhádon; minél inkább el akarod rejtetni, annál jobban mutatod.

A szerelem kér — a barátság át.

A boldogság olyan, mint a visszhang: felel neked, de nem jön hozzád,

Carmen Sylva.

Koldustáska a vállán, arany gyűrű ujján, nem illenek össze.

Cseréptálhoz fakanál.

(Régi magyar közmondások.)

HIVATALOS RÉSZ.

781. sz./rend. 891. *A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.*

Körövények.

I.
Közírré teszem, hogy Matli András imregi lakosnak f. évi október 9-én, Sátoralja Ujhelyben egy drb. szöke szőru egy éves koca sertése elveszett.

II.

790. sz./rend. 891.

Évva Ödön s.-a.-ujhelyi lakosnak f. é. okt. hó 11-én S.-a.-Ujhely és Sárospatak között egy 9 hónapos, zsemlye színű, szája körül rózsaszínű foltos üsző tinója elveszett.

III.

799. szám/rend. 891.

Közírré teszem, hogy Kulcsár Jánosné s.-a. ujhelyi lakosnak egy veres szőru, tarka foltos, hajlott szarvú, 7 éves tehene f. hó 15 én ismeretlen irányban eltévedt.

S.-a.-Ujhely, 1891. október 17.

Dókus Gyula, főszolgabíró

4191. 4203/I. sz. *A tokaji j. főszolgabírájától.*

Körövények.

I.
Schäffer Vilmos tokaji lakos mérsáros kárára a f. évi szept. 21 én Tokajban megtartott országos vásár alkalmával egy fehér szőru 3 éves törött szarvú ökor tinója megszökött.

II.

Fehér Pál tokaji lakosnak következő leírásu 2 drb. lova: 1 fekete szőru 8 éves barna jegynélküli és 1 sötét pejszínű 8 éves herélt jegynélküli hámos f. hó 12-ére viradólag a tokaji legelőről elveszett.

Tokaj, 1861. október 10.

Füzessery Ödön, főszolgabíró.

32835 II. 1891. szám.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. k. pénzügyminisztériumnak f. évi 2083/p. m. számú körrendelete értelmében értesítetik a közönség, hogy a phylloxera-vastatrix rovar által pusztított szőlőterületekre biztosított kedvezmény, s ezen kedvezmény elnyerése tárgyában az 1891. évi I. t. c. végrehajtása iránt kiadott 1533. számú pénzügyministeri utasítás ifj. Nagel Ottó budapesti könyvtárosnál 15 kr. bolti árban megszerezhető.

S.-a.-Ujhely, 1891. október 15.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

A m. k. pénzügyigazgatóságtól.

38050, 38109, 38625, 38935 és 39175/II. 891. sz.

Körrendelet.

Zemplénvármegye valamennyi községi, illetőleg körjegyzőjének.

Montport Géza, gönczruszakai illetőségű hadmentességi díjköteles egyén tartózkodása ismeretlen, — Klein Benjamin és Klein Dávid bódvavendégi díjköteleseknek jelenlegi tartózkodása legszorosabb kutatás dacára feltalálható nem volt, — Kohn Márkus és Puchler János volt pénzügyőrök ismeretlen helyre eltávoztak, — Pericsin Mirkó, volt szerbczernai lakos, ismeretlen helyre eltávozott, — Kopeczky József, pénzügyőri vigyázó, a scongrádi p. őri szakasztól megszökött.

Utasítatik a cím. hogy nevezett egyéneknek jelenlegi tartózkodási helyét a községben és területén nyomozza és felalásuk esetén ide azonnal tegyen jelentést.

S.-a.-Ujhely, 1891. október 13.

Beeske, kir. pénzügyigazgató.

A szerkesztő póstája.

Cs. L. — urnak. Áttették a Gy. Mg. szerkesztőségéhez.

J. — es. urnak — Helyben. Magyarán és magyarul beszélni két különböző dolog. Aki a magyaryelv szellemét, szólásmódjait és a romlatlan irodalmi géniusz ismeri, nem fogja majmolni az idegen nyelveket. Ön a pap által akarja házasságát megáldani; okosabban teszi, ha a pappal áldatja meg; mintha bizony a német durch-nak az által felelne meg, s nem böl, böl, töl, töl, val, vel. stb. — Ezt: »durch und durch dumm« ön alig ha nem így fordítaná magyarra: »által és által ostoba«, pedig az, magyarul szólva: »merőben ostoba.« — Mennyire elterjedt e szó is okmány, amivel kiszorították az oklevelet, okiratot, iratot, irományt; mintha bizony a mány, mány tömegesítő értelmű képző főnévhez tudna ragadni s nem igéhez, pl. fokmány, tokmány s nem hozomány, vet-emény, termeszt-mény. Az okmány mány tömegesítő képzővel okok gyűjtémány, egy csomó ok; pedig nem ezt akarnók kifejezni vele, hanem valami levelet, iratot, irományt, bizonyítványt. »Okmányokat csomóznak be« irományok helyett. — Mily szép ez is: »Jól áll.« illik neki! (mert a német kivetli magát ugyan a ruhából, de a magyar nem.) »Jól néz ki« (már t. i. a német kinézhet magából, az arcából vagy a ruhából), de a magyar jó színben van, ép, egészséges, csinos, jól áll a köntös rajta, illőleg van öltözve! — »Civastott az utolsó gyűlés jegyzőkönyve« e helyett: »olvasták az előbbi gyűlés jegyzőkönyvét!« »A városházra vitték«, e helyett: »a városházhoz vitték.« Ha abban az irányban haladnánk, melyben ön is jár, maholnap oda jutnánk, hogy így beszéljünk: »N. N. megérdemkeresztetett, — a kaszárnyánál a sárgafekete korlát benemzetiszinetetett, — kápetroleomvilágított az utca,« — »férfj s nő a legházassétszerűbben élnek,« stb. stb.

A Kápolna (Uhlend-bél) Igen gyarló fordítás. Erdőben — őszi hangok — Egy eltűnt levél — közölhetetlenek. Kéziratát átveheti a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Főmunkatárs: KAPÁS AURÉL.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE.

Hirdetések.

Hirdetések

a jövő 1892 ik évre szóló

ZEMPLEN NAPTÁRBAN

még felvételnek kiadóhivatalunkban.

E kitünően szerkesztett és összeállított naptárunk hirdetéseinek árát, daczára a nagy kelendőségnek, ez idén sem emeltük fel, hanem a régi díjak mellett maradunk, mi által hirdető közönségünknek azon előnyt véljük nyújthatni, hogy mentől tömegesebben hirdethessenek.

A hirdetési díjak következők:

Egy oldal 13 cm. széles és 22 cm. magas 9 frt.
 Fél „ „ „ „ 10 1/2 „ „ 5 „
 Negyedoldal „ „ „ 5 1/2 „ „ 4 „

A Zemplén könyvnyomdája és kiadóhivatala.

Mintapéldánnyal szívesen szolgálunk.

Ik. 2419/1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy özv. Róthman Nésznő és társai végrehajtatónak Kuzsma Anna és társai végrehajtatást szenvedők elleni 49 ft. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbíró) területén lévő Oreszka községben fekvő az oreszkai 7. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 2-16 sor + 1-2 sor. szám alatt felvett Kuzsma Anna férj, Istók Mihály, Kuzsma János végrehajtatást szenvedettek, Kuzsma Mihály, Kuzsma Zsuzsanna és Mihályov Kuzsma Anna tulajdonul jegyzett, továbbá az oreszkai 165. sz. tjkvben A. I. sor sz. alatt felvett Kuzsma János végrehajtatást szenvedett, Kuzsma Mihály, Kuzsma Zsuzsanna, Mihályov Kuzsma Anna, Zsaluzsiczi Mihály és neje tulajdonul jegyzett ingatlanokra az árverést 231 frt és illetve 240 ftban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi november hó 3-ik napján d. e. 10 órakor Oreszka község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-kát, vagyis 23 ft és illetve 24 ftot készpénzben, vagy az 1881-ik LX-ik törvényezikk 42-ik §-ában jelzett árforlyammal számított és az 1881-ik évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi augusztus 24-én.

Kapy, kir. albiró

2528. Tk. 1891.

Hirdetmény.

A nagy-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság az 1868. I. tczkk 17. §-a értelmében felhívja mindazokat, kik az első magyar gácsorsági vasutársulat által a második vágány céljaira Krasznóc község határában a krasznóczi 51, 142 és 134. sz. tjkvi ingatlanokból kisajátított területekért járó s hason számú végzéssel letétbe helyezett 12 frt 25 kr. kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetésük van, vagy akik a kártalanításra bármilyen cím alatt igényt tartanak, hogy ellenvetéseiket, illetve igényeiket az 1891. évi november hó 26-ik napjáig ezen kir. telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy a később jelentkezők észrevételeire és igényeire semmi tekintet nem lévén, a letétbe helyezett kártalanítási összeg annak s azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és a mely összeggel az az egyéni kimutásban kitüntetve van.

Kelt a nagy-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. okt. 4.

Kapy, kir. albiró.

Rendkívül olcsó!

Szűk helyiségem miatt egészen új nyitott

pfajdán és stutznyis kocsik

igen csinos és tartós kivitelben eladó.

Üzlethelyiség: Rákóczi-utca (kis-piacz) 148. szám.

Hericz Sándor.

3-6

1092. 2000 sz. kb Zemplénvármegye közig. bizottságtól.

A kereskedelmi m. kir. minisztérium szept. hó 21-ik napján 60,959 sz. a. kelt intézvényével, az első-szabolcsi tiszai ármentesítő társulat által védgátjainak megerősítése céljából Girincs község határában elfoglalt földterületekre vonatkozólag a törvényes kisajátítási eljárást az 1881. VI. t. cz. alapján elrendelvé, a vonatkozó s 2-2 példányban kiállított kisajátítási tervezetet és összeírást megfelelő további eljárás végett megküldi mely az intézvényben foglalt meghagyáshoz képest.

Határozottatott:

A kisajátítási eljárás foganatosítására Horváth József h. főjegyző elnökle alatt Vitányi Bertalan h. ügyvéd és Matolay Béla járásbíró főszolgabíró, mint biz. tagok, a bizottság jegyzőjeül pedig Somossy Sándort tb aljegyző küldetnek ki, s a tárgyalás határidéjéül Girincs község házához 1891. évi november hó 11-ik napjának d. e. 10 órájára tüzeti ki.

A kisajátítási terv és összeírás egyik példánya a ministeri intézvényvel a küldöttségi elnöknel a terv és összeírás másik példánya pedig a járási főszolgabíró utján Girincs község előjáróságának azon meghagyással adatnak ki, hogy azokat az 1881. 41. t. cz. 34-ik §-ának megfelelőleg a község házánál a tárgyalást megelőzőleg 15 napi közzemlére tegye ki, s erről valamint a tárgyalás idejéről az érdekelt feleket a helyi szokáshoz képest haladéktalanul és pedig azon figyelmeltetéssel értesítse, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz ha az érdekelték közül senki sem jelen meg.

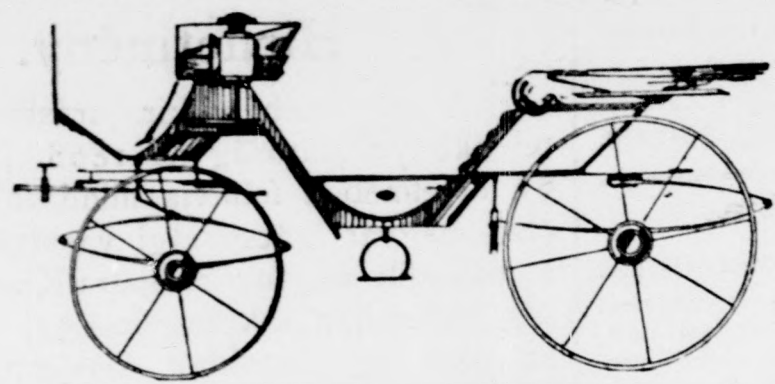
Ezen hirdetmény egyszeri közzététel végett a Budapesti kir. közlöny háromszori közzététel végett pedig a »Zemplén« hivatalos megyei közlöny kiadó hivatalának megküldetik, s az eljárásról az alsó szabolcsi tiszai ármentesített társulat igazgatósága, Zolyomi Váner Géza girincsi birtokos, Girincs község előjárósága s a bizottság tagjai értesítettnek.

Kelt Zemplén-vármegye közig. bizottságának S.-a.-Ujhelyben, 1891. okt. 8-án tartot ülésében.

a főispán, mint a közig. biz. elnöke helyett:

Matolai Etele, alispán.

1-3

HIRDETMÉNY.

Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy S.-a.-Ujhelyben, Kossuth-utca 188. szám alatt lévő

kocsi gyártó műhelyemben

készletben lévő mindennemű **kocsikat** és a gazdálkodáshoz szükséges könnyű és nehezebb **szekereket**, valamint könnyű magyar és lengyel formájú **homokfutó szekereket** különféle kivitelben és leszállított áron adok el.

Megrendeléseket és javításokat a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítek és üzletemből kikerült munkáért felelősséget vállalok.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

Kulits János,

kocsi gyártó.

24-

Tálya mezőváros főutcáján egy hat szoba előszoba, konyhából álló lakó ház, istálló, kocsiszin, borház és alatta nagy pince örök áron eladandó, vagy bérebe adandó. A feltételek megtudhatók a tulajdonosnál, vagy Tályán lakó megbízottjánál, Jakobovits József urnál. Kelt Vanyarczon, Nograd megyében.

Desseffy Ottó.

2-3

A már évek óta fennálló

Első zemplén-megyei honi bútorgyári csarnok

Sátoralja-Ujhelyt, a főtéren

(dusan berendezett főközlet **Kassán**)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, **5 teremben nagyszerűen berendezett**

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy **minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis**

Sátoralja-Ujhelyben és Kassán ilyenmű egyedül létező

BÚTORTERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendű szakiparosaim közreműködésével azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nálam mindennemű künön **asztalos- és kárpitos-bútorok** valamint **fantasie- és disz-bútor** s leg-elegánsabban teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir-, ebédlő- és fogadótermek** részére a most divatozó fanemekben és a **legújabb alakban**; nemkülönben **szalognarnitúrák** különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző **jutányos árak mellett** készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki igényeinek megfelelően teljes megelégedésére a **legolcsóbb gyári árban** szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dusan felszerelt

tükör- és képraktáramat.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam

Jakobovics Armin.

A Foncière pesti biztosító társaság főügynöksége.

SZŐLLŐSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

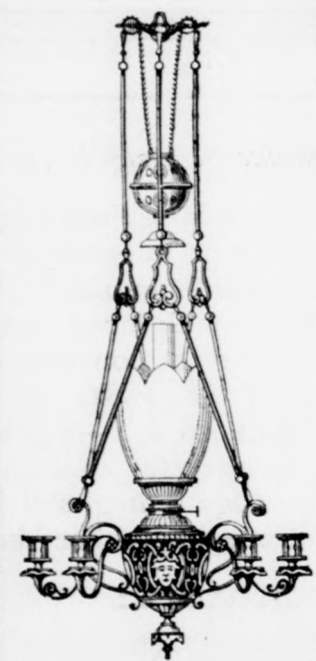
ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,

Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj
nagy raktára.

Szabott árak.

Szabott árak.

Mindennemű angol szervizek dús választékban.

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

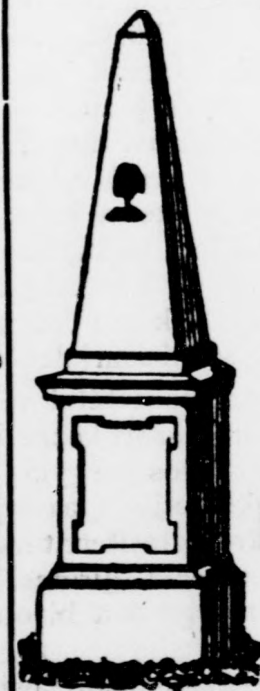
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sírkövet.

Sírkövek újbóli tervezése

Jutányos áron készítenek.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

24-

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

S-a-Ujhely. nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Vételre kerestetik egy vagy két, a filoxera által teljesen elpusztított, de csak legjobb fekvésű **nagyobb szőlő.**

Írásbeli ajánlatok a szőlő fekvésének, területének, telekkönyvi számának és árának megjelölésével

Grosse Gyula,

S.-a.-Ujhely

címére küldendő.

2-3

Hirdetmény.

Alólírott csődtömeggondnok közzé teszi, hogy vb. Reichard Márkus s.-a.-ujhelyi bej. cég csődtömegéhez tartozó, a csőd-leltár 1-457. t. sz. alatt összeirt 8981 frt 20 krra becsült s vagyonbukott s.-a.-ujhelyi üzletében és raktárában elhelyezett csizmák, férfi-, női- és gyermek-czipők, bőr- és talp-árak, valamint üzleti felszerelvények és egyéb ingóságok verseny-ajánlat utján, de anélkül, hogy a csődtömeg a legmígasabb ajánlathoz kötve lenne, elfognak adni

Felhívja tehát a venni szándékozokat, hogy vételi ajánlatukat 1000 frt készpénzbeli bánatpénz kapcsán folyó 1891. évi november hó 1-ső napja d. u. 5 óráig alólírott csődtömeggondnokhoz annál bizonyosabban adják be, mivel a később beérkező ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A beérkező idő ajánlatok felett a csőd-választmány f. évi november hó 8-ig fog határozni s határozatát az ajánlattevőkkel közölni fogja. A kinek ajánlata elfogadtatik, köteles lesz a választmány határozatának közlésétől számított 8 nap alatt a vételárnak a bánatpénzen felül eső részt egyszerre és készpénzben alólírt tömeggondnoknak kezeihez lefizetni és az árukat átvenni, elenkező esetben a vétel meg nem kötöttnek tekintetik és ajánlattevő bánatpénzét elveszti.

S.-a.-Ujhely, 1891. október. 16. án.

Dr. Kellner Soma,

ügyvéd,

mint Reichard Markus csődtömegének gondnoka